

The Relationship between Teachers' Professional Ethics, Social Skills and Academic Enthusiasm of Female Students in First-Year High Schools in Tehran, 2024

Maryam Arab Baferani¹, Ghanbarali Delfan Azari^{*2}, Vahid Banisi^{3,4,5}

¹ Masters Degree in Educational Management, Islamic Azad University, Electronics Branch, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Islamic Azad University, Electronic Department, Tehran, Iran

³ Elementary Teacher, Education

⁴ PhD in Educational Management, Isfahan Islamic Azad University (Khorasgan), Isfahan, Iran

⁵ PhD in Educational Psychology, Islamic Azad University, Bandar Abbas Branch, Bandar Abbas, Iran

* Corresponding Author: delfan@gmail.com

Received: 2025-04-07

Accepted: 2025-06-22

Abstract

The present study was conducted with the aim of investigating the relationship between teachers' professional ethics, social skills and academic enthusiasm of female students in the first year of high schools in Tehran in 2024. This research is practical in terms of purpose; In terms of the method of data collection, it was descriptive-correlation. The statistical population of the present study included all female teachers and students of the first year of high schools in Tehran in 1403, according to Cochran's formula and also based on the cluster sampling method, there were 113 teachers and 196 students. Students were selected to complete the questionnaires. In order to collect data from standard questionnaires: Matson's social skills (1983); Viga's academic enthusiasm (2016) and Armito et al.'s professional ethics (2011) have been used. The method of data analysis was based on inferential statistics, including Pearson's correlation coefficient test, with the help of SPSS 23 software. The results showed that teachers' professional ethics have a positive and significant effect on students' social skills and academic enthusiasm. The results of the regression coefficients showed that among the predictor variables including the variable belonging to the scientific community with a coefficient of 0.215, self-efficacy with a coefficient of 0.314 and scientific responsibility with a coefficient of 0.353 have a positive and significant effect on the social skills of students at the error level of 5%. Based on the fact that with the increase in belonging to the scientific community, self-efficacy and scientific responsibility, the amount of social skills among students also increases, while the variable of social responsibility with a significance of 0.464 did not have a significant effect on social skills. Also, the results of the regression coefficients of self-efficacy variables with a coefficient of 0.283 and scientific responsibility with a coefficient of 0.746 have a positive and significant effect at the level of 5% error on students' academic enthusiasm. In this way, with the increase of self-efficacy and scientific responsibility, the level of academic enthusiasm in students also increases, while the variables of social responsibility with a significance of 0.922 and belonging to a scientific community with a significance of 0.567 did not have a significant effect on the academic enthusiasm of students.

Keywords: Professional ethics, Teachers, Social skills, Academic enthusiasm

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Delfan Azari, Gh, et al. (2025). The Relationship between Teachers' Professional Ethics, Social Skills and Academic Enthusiasm of Female Students in First-Year High Schools in Tehran, 2024. *JNACE*, 7(1): 284-296.

رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳

مریم عرب بافرانی^۱، قنبرعلی دلفان آذری^{۲*}، وحید بنیسی^{۳،۴،۵}

^۱ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیک، تهران، ایران

^۲ استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیک، تهران، ایران

^۳ آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش

^۴ دکتری تخصصی مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

^۵ دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی بندرعباس، بندرعباس، ایران

* نویسنده مسئول: delfan@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۱/۱۸

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ انجام شده است. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی؛ از حیث نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی-همبستگی بوده است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه معلمان و دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران در سال ۱۴۰۳ بود که با توجه به فرمول کوکران و نیز بر اساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۱۱۳ معلم و ۱۹۶ دانش‌آموزان برای تکمیل پرسشنامه‌ها انتخاب شدند. در جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های استاندارد: مهارت اجتماعی ماتسون (۱۹۸۳)؛ اشتیاق تحصیلی ویگا (۲۰۱۶) و اخلاق حرفه‌ای آرمیتو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده شده است. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس آمار استنباطی شامل آزمون ضریب همبستگی پیرسون، با کمک نرم‌افزار SPSS 23 بوده است. نتایج نشان داد که اخلاق حرفه‌ای معلمان بر مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد. نتایج ضرایب رگرسیونی نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بین شامل متغیر تعلق به اجتماع علمی با ضریب ۰/۲۱۵، خودکارایی با ضریب ۰/۳۱۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۳۵۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دارند. مبنی بر اینکه با افزایش تعلق به اجتماع علمی، خودکارایی و مسئولیت علمی میزان مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان نیز بیشتر می‌شود در حالی که متغیر مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۴۶۴ اثر معناداری بر مهارت اجتماعی نداشته است. همچنین نتایج ضرایب رگرسیونی متغیرهای خودکارایی با ضریب ۰/۴۰۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۲۸۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارند. بدین ترتیب که با افزایش خودکارایی و مسئولیت علمی میزان اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد در حالی که متغیرهای مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۷۴۶ و تعلق به اجتماع علمی با معناداری ۰/۵۶۷ اثر معناداری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نداشته است.

واژگان کلیدی: اخلاق حرفه‌ای، آموزگاران، مهارت اجتماعی، اشتیاق تحصیلی

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شبهه استناد به این مقاله: عرب بافرانی، مریم؛ دلفان آذری، قنبرعلی؛ بنیسی، وحید. (۱۴۰۴). رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۷(۱): ۲۹۶-۲۸۴.

کیفیت روابطی که دانش‌آموزان با معلمان خود حفظ می‌کنند می‌تواند به آنها کمک کند تا در دبیرستان به میزان بیشتری نسبت به کیفیت روابط با همسالان خود ادامه دهند. (صمیمی و بهمنی، ۱۳۹۹)

اخلاق حرفه‌ای به معلمان کمک می‌کند تا روابط قوی و متقابل با دانش‌آموزان خود برقرار کنند. با رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای، معلمان قابلیت برقراری ارتباط با دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشند و با خوبی به نیازها و مشکلات آنها توجه می‌کنند. اخلاق حرفه‌ای به معلمان کمک می‌کند تا به عنوان الگویی مثبت برای دانش‌آموزان خود عمل کنند. (حیدری و چناری، ۱۴۰۲) اخلاق حرفه‌ای معلمان را آگاه می‌کند که نقش عمده ای در ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار دانش‌آموزان دارند (Teng et al, 2021) از جمله این رفتارها، توانایی مذاکره، روابط اجتماعی و آگاهی خوب از خود و احساس‌های دیگران در افرادی است که می‌توانند هم در داخل و هم خارج از مدرسه و یا به طور تناوبی در هر دو تحول یابند، این تحولات پس زمینه ای را فراهم می‌کند که آنها بتوانند پذیرای مواجهه با مشکلات بالقوه و سازش با شرایط باشند. (شیخی و حبیب زاده، ۱۴۰۰)

از زمانی که مهارت‌های اجتماعی به عنوان عاملی مهم در سازش‌یافتگی اجتماعی معرفی شد، آگاهی‌فراونده‌ای نسبت به اهمیت این حوزه علمی در پژوهش‌های بالینی و کاربردی ملاحظه می‌شود. استفاده از این فرایند، نقش مؤثری بر بهبود عملکرد اجتماعی ایفا می‌کند. یادگیری مهارت‌های اجتماعی از طرفی باعث عملکرد تحصیلی بالا و از سوی دیگر به رفتارهای مثبت به عنوان انگیزه تعامل مثبت با همسالان و حفظ و گسترش این روابط می‌انجامد (Teng et al, 2021)

یکی از مسائل اساسی در عملکرد تحصیلی افراد، موضوع اشتیاق تحصیلی^۴ است. سازه اشتیاق تحصیلی به کیفیت تلاشی اشاره دارد که فراگیر صرف فعالیت‌های هدفمند آموزشی می‌کنند تا به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش داشته باشند. (Wang, Kiuru, Degol & Salmel, 2021)

اشیاق تحصیلی باعث مشارکت مؤثر در فعالیتهای مدرسه، شرکت در فعالیتهای کلاسی، سازش یافتگی با فرهنگ مدرسه، و رابطه مناسب با معلمان و سایر دانش‌آموزان می‌شود. (علیلو، ۱۴۰۲) دانش‌آموزانی که اشتیاق تحصیلی بالاتری دارند، توجه و تمرکز بیشتری بر مسائل و موضوعات با هدف یادگیری دارند، به مقررات مدرسه تعهد بیشتری نشان می‌دهند، از انجام رفتارهای سازش‌نا یافته و نامطلوب اجتناب می‌کنند و در آزمون‌ها عملکرد بهتری دارند. در مقابل فقدان اشتیاق تحصیلی پیامدهای جدی مانند پیشرفت نکردن در مدرسه، تمایل به رفتارهای انحرافی، و

انسان موجودی است که نیازمند کسب مهارت‌های اجتماعی^۱ است. مهارت‌های اجتماعی، رفتارهایی هستند که فرد را قادر به تعامل مؤثر و اجتناب از پاسخ‌های نامطلوب نموده و بیانگر سلامت رفتاری و اجتماعی افراد هستند. این مهارت‌ها ریشه در بسترهای فرهنگی و اجتماعی داشته و شامل رفتارهایی نظیر پیش‌قدم شدن در برقراری روابط جدید، تقاضای کمک نمودن و پیشنهاد برای کمک به دیگران است. از مهمترین اهداف آموزشی توسعه مهارت‌های اجتماعی بوده و میزان برخورداری دانش‌آموزان از این مهارت‌ها بر سلامت فردی و اجتماعی و نیز موفقیت شغلی آنان اثر گذار است (جدیدی و فردی، ۱۴۰۰).

از طرفی در طول هفت دهه گذشته، محققان و مربیان علاقه‌فزاینده‌ای به مفهوم اشتیاق تحصیلی^۲ به عنوان راهی برای بهبود نارضایتی، جلوگیری از خستگی دانش‌آموز، افزایش انگیزه دانش‌آموزان و مشارکت در فعالیت‌های مربوط به مدرسه، برای افزایش سطح موفقیت دانش‌آموزان و درک رشد مثبت دانش‌آموزان از خود نشان داده‌اند (Appleton, 2020). در واقع اشتیاق تحصیلی یک حالت ذهنی درون فردی می‌باشد که فرد را درگیر فعالیت‌های مدرسه می‌نماید (بیان‌فر، پرتونژاد و طباطبایی، ۱۴۰۰).

همچنین امروزه در کنار مسائلی مانند کمبود سرمایه انسانی و رقابت جهانی، بحث اخلاق حرفه‌ای^۳ نیز به عنوان یکی از چالش‌های آتی برای برتری سازمان‌ها برشمرده شده است. طبق تعریف، منظور از رعایت اخلاق، رعایت هنجارهای رفتاری است که بین رفتار قابل قبول و غیر قابل قبول تمایز ایجاد می‌کند. اخلاقیات در سازمان و به ویژه نظام آموزشی به عنوان سیستمی از ارزش‌ها، بایدها و نبایدها تعریف می‌شود که بر اساس آن نیک و بدهای فرد مشخص می‌گردند و عمل خوب از بد متمایز می‌شود (Teng, Cheng & Chen, 2021). در واقع مقصود از اخلاق حرفه‌ای مجموعه قواعدی است که باید داوطلبانه و بر اساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای رعایت کنند، بدون آنکه الزام خارجی داشته باشند یا در صورت تخلف به مجازات‌های قانونی دچار شوند (شیخی و حبیب زاده، ۱۴۰۰).

بیان مساله

در دوران دبیرستان، روابط دانش‌آموز با معلم بسیار مرتبط است؛ زیرا این دوره مدرسه با دوره نوجوانی همپوشانی دارد که در آن هویت، توسعه خودمختاری و نگرانیها درمورد آینده می‌تواند از نظر عاطفی برای نوجوانان چالش برانگیز باشد و شانس نشان دادن رفتار بیرونی را افزایش دهد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که

خطر ترک تحصیل را در پی دارد. (احمدی، رضانی قهدریجانی، بیگی راد، انصاری، طهماسب زاده شیخلار، ۱۴۰۲) یکی از علل کاهش بهره‌وری و کارایی مدارس در سال‌های اخیر، توجه نداشتن مدارس به معیارهای اخلاقی حرفه‌ای آموزگاران است. معلم در جامعه نقش بسیار مهمی دارد و آن تربیت نسل‌هاست. لذا نحوه عمل او در موقعیت‌های گوناگون می‌تواند تعیین‌کننده و اثرگذار باشد. این حرفه مهم در جامعه نیز همانند بسیاری از حرفه‌ها نیاز دارد که با اخلاقیات مربوط به حرفه خویش آشنا باشد تا بداند در موقعیت‌های گوناگون و چه‌بسا متعارض چگونه عمل کند و بتواند مسائل مربوط به حرفه خویش را حل کند.

با توجه به اهمیت آموزش و پرورش و پایین بودن سطح اخلاق حرفه‌ای معلمان در بعضی مدارس، از نظر عملی نیز انجام این پژوهش موجب می‌شود تا با تعیین ارزیابی وضعیت اخلاق حرفه‌ای آموزگاران، راهکارهایی ارائه گردد تا بتواند در ارتقای اخلاق حرفه‌ای آموزگاران مدارس مقطع دبیرستان، به آنان در جهت افزایش اشتیاق تحصیلی و بالا بردن مهارت اجتماعی دانش‌آموزان کمک شایانی کند. با توجه به اینکه رعایت موازین اخلاقی در مدارس و افزایش سطح بهره‌وری در سازمان‌های آموزشی عاملی موثر برای بهتر شدن کیفیت عملکرد سازمان‌ها خواهد بود و از آنجا که غالب روابط موجود در مدارس بین معلمان و دانش‌آموزان است و معلمان به عنوان عضوی از بافت آموزشی بر انگیزش و مهارت‌های دانش‌آموزان تاثیر می‌گذارند، مساله اصلی پژوهش حاضر این است که بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ چه رابطه‌ای وجود دارد؟

ضرورت و اهمیت پژوهش

دانش‌آموزان به عنوان رکن اساسی نظام آموزشی، در دستیابی به اهداف نظام آموزشی نقش و جایگاه ویژه‌ای دارند. توجه به این قشر از جامعه به لحاظ آموزشی و تربیتی، باروری و شکوفایی هر چه بیشتر نظام آموزشی و تربیتی را موجب می‌شود. (غریبی، فضلی، غریبی، ۱۴۰۱)

اخلاق حرفه‌ای معلم، یکی از مهم‌ترین متغیرهای تاثیرگذار در نظام تعلیم و تربیت هر کشوری می‌باشد که توجه بسیاری از اندیشمندان و محققان این حوزه را به خود جلب کرده است.

معلم در دوران معاصر وظایف و مسئولیت‌های زیادی دارد. (کریوند و درتاج، ۱۳۹۹) علاوه بر داشتن صلاحیت‌های علمی و حرفه‌ای خوب، باید از علم اخلاق حرفه‌ای نیز برخوردار باشند. اخلاق حرفه‌ای مانند یک راهنما است که معلم را برای ارائه آموزش با کیفیت و تلقین ارزش‌های خوب در بین فراگیران تسهیل می‌کند. (حیدری و چناری، ۱۴۰۲)

در این پژوهش دو عامل مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط با اخلاق حرفه‌ای معلمان در نظر گرفته شده است. از آنجایی که نقص در مهارت‌های اجتماعی می‌تواند تأثیرات عمیقی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشد بسیاری از صاحب نظران نیاز به آموزش مهارت‌های اجتماعی را به عنوان بخشی از برنامه ریزی مدارس ضروری می‌دانند (کریوند و درتاج، ۱۳۹۹).

از سوی دیگر، یکی از مهمترین شاخص‌های نشان دهنده ارتقای کیفیت آموزش، اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان است. اشتیاق دانش‌آموز در کلاس درس به طور گسترده و در تکالیف تحصیلی به طور خاص، هدف مهم آموزش است.

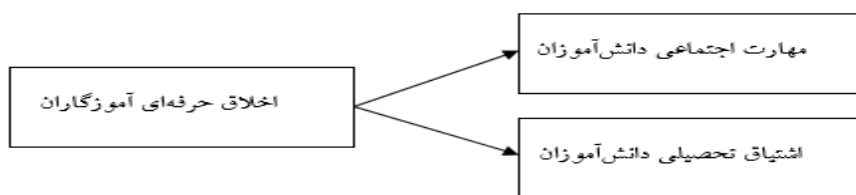
در ارتباط با مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان عمده پژوهش‌های انجام شده در این حوزه در خارج از کشور بوده و بررسی این پدیده در ایران نوپا و محدود می‌باشد. به علاوه، یکی از نقدهای وارده بر پژوهش‌های قبلی در مورد اشتیاق تحصیلی عدم هم‌بینی عوامل تأثیرگذار و مطالعه آنها است. از این رو در این مطالعه به تاثیر اخلاق حرفه‌ای آموزگاران در مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان پرداخته شده است.

اهداف پژوهش

هدف اصلی: تعیین رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر

اهداف فرعی

- تعیین رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر
- تعیین رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

منظور از روش پژوهش، روش‌های کمی و کیفی است که پژوهش از طریق آن انجام می‌شود. از نظر هدف پژوهش‌ها به سه دسته کاربردی، بنیادی و توسعه‌ای تقسیم می‌شوند. در تقسیم‌بندی براساس نحوه گردآوری داده‌ها، پژوهش‌های علمی را می‌توان به دو گروه توصیفی و آزمایشی تقسیم نمود. پژوهش حاضر از حیث هدف، کاربردی می‌باشد؛ از حیث نحوه گردآوری داده‌ها، پژوهشی توصیفی و از نوع کمی است. همچنین با توجه به این که ابزار پژوهش، پرسشنامه می‌باشد از نظر ابزار از نوع پیمایشی است. از نظر نحوه سنجش چون رابطه بین متغیرها را می‌سنجد از نوع همبستگی می‌باشد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه معلمان و دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران در سال ۱۴۰۳ بودند که بین مناطق ۱۲ گانه این شهر قرعه‌کشی صورت گرفت و دو منطقه ۱ و ۴ آموزش و پرورش انتخاب شدند. سپس از بین مدارس دخترانه این دو منطقه قرعه‌کشی صورت گرفت و مدارس انتخاب شدند که در نهایت تعداد معلمان در مدارس مقطع دبیرستان‌های دوره‌ی اول این مناطق شامل ۱۶۰ معلم و ۴۰۰ دانش‌آموز بود که با توجه به فرمول کوکران و نیز بر اساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۱۱۳ معلم و ۱۹۶ دانش‌آموزان برای تکمیل پرسشنامه‌ها انتخاب شدند.

روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها

روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش به صورت مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی بود. پرسشنامه‌های استاندارد شامل موارد زیر بودند:

الف) پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی ماتسون (۱۹۸۳)

این پرسشنامه که توسط ماتسون در سال ۱۹۸۳ ارائه شده است مشتمل بر ۵۶ گویه و پنج بعد می‌باشد. ابعاد این پرسشنامه شامل: مهارت‌های اجتماعی مناسب (۱۸-۱)، رفتارهای غیر اجتماعی (۲۹-۱۹)، پرخاشگری و رفتارهای تکانشی (۳۰-۴۱)،

برتری طلبی (۴۷-۴۲) و رابطه با همسالان (۵۶-۴۸) می‌باشد. طیف بررسی بین پرسشنامه از نوع لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم می‌باشد.

در پژوهش یوسفی و همکاران (۱۳۸۱) روایی سازه این پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت و پنج عامل بدست آمد و همچنین پایائی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه‌گیری آلفای کرونباخ محاسبه شد. معمولاً دامنه ضریب اعتماد آلفای کرونباخ از صفر (۰) به معنای عدم پایداری، تا مثبت یک (+۱) به معنای پایائی کامل قرار می‌گیرد و هر چه مقدار بدست آمده به عدد مثبت یک نزدیکتر باشد قابلیت اعتماد پرسشنامه بیشتر می‌شود. آلفای کرونباخ برای پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی ماتسون در کل ۰/۸۶ شده است.

ب) پرسشنامه اشتیاق تحصیلی ویگا (۲۰۱۶)

این پرسشنامه در سال ۲۰۱۶ توسط ویگا ارائه شده و مشتمل بر ۲۰ سوال بسته پاسخ در چهار مولفه: شناختی، عاطفی، رفتاری و عاملیت می‌باشد که بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم طراحی شده است. توزیع سوالات این پرسشنامه در جدول ۳-۲ نشان داده شده است:

در پژوهش شفیعی سروستانی و عسکری (۱۳۹۸) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش شفیعی سروستانی و عسکری (۱۳۹۸) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد.

ج) پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای آرمیتو و همکاران (۲۰۱۱)

پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای دارای ۱۹ سوال می‌باشد که توسط آرمیتو و همکارانش در سال ۲۰۱۱ طراحی و تنظیم شده است، بر اساس طیف پنج گانه نمره گذاری شده است و دارای ۴ بعد مسئولیت اجتماعی (سوال ۱-۵)، تعلق به اجتماع علمی (سوال ۶-۸)، مسئولیت علمی (سوال ۹-۱۴) و خود کارایی (سوال ۹-۱۳) می‌باشد. در پژوهش معانی پور (۱۳۹۱) روایی پرسشنامه توسط متخصصان تأیید شده است. همچنین در پژوهش معانی پور (۱۳۹۱) کلیه‌ی بارهای عاملی (بزرگتر از ۰/۷۰) بدست آمده

در مدل تخمین استاندارد، در مقادیر قابل قبول بوده و نشان دهنده روایی سازه اخلاق حرفه‌ای و ابعاد چهارگانه آن است. در بخش آمار توصیفی ابتدا به بررسی و توصیف متغیرهای جمعیت شناختی شامل سن و مقطع تحصیلی در میان

دانش‌آموزان دختر متوسطه اول به حجم نمونه ۱۹۶ نفر به لحاظ توزیع فراوانی و درصدی پرداخته می‌شود.

جدول ۱: توزیع فراوانی و درصدی سن دانش‌آموزان

سن	تعداد	درصد
۱۳	۶۱	۳۷/۱
۱۴	۶۴	۳۲/۷
۱۵	۷۱	۳۶/۲
کل	۱۹۶	۱۰۰

جدول ۲: توزیع فراوانی و درصدی سن معلمان

سن	تعداد	درصد
۳۰-۲۵	۱۳	۱۱/۵
۳۵-۳۰	۱۹	۱۶/۸
۴۰-۳۵	۳۶	۳۱/۹
۴۵-۴۰	۱۵	۱۳/۳
۵۰-۴۵	۳۰	۲۶/۵
کل	۱۱۳	۱۰۰

توصیف و بررسی متغیرهای اصلی تحقیق

در بخش توصیف و بررسی متغیرهای اصلی تحقیق به بررسی متغیرهای اخلاق حرفه‌ای معلمان، مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان به لحاظ زیر مقیاس‌های این متغیرها به لحاظ آماره‌های گرایش به مرکز (میانگین)، گرایش به پراکندگی (انحراف معیار) و توزیع نمرات (چولگی و کشیدگی) پرداخته می‌شود.

جدول ۱ نشان می‌دهد که اکثریت دانش‌آموزان به میزان ۳۷.۱ درصد ۱۳ سال سن داشتند. ۳۶.۲ درصد ۱۵ سال و ۷.۳۲ درصد ۱۴ سال سن داشتند.

جدول ۲ نشان می‌دهد که اکثریت معلمان به میزان ۳۱.۹ درصد بین ۳۵-۴۰ سال سن داشتند. ۲۶.۵ درصد بین ۴۵-۵۰ سال، ۱۶.۸ درصد بین ۳۰-۳۵ سال، ۱۳.۳ درصد بین ۴۰-۴۵ سال و ۱۱.۵ درصد بین ۲۵-۳۰ سال بودند.

جدول ۳: توصیف و بررسی متغیرهای اصلی تحقیق

متغیر	زیر مقیاس	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
اخلاق حرفه‌ای معلمان	مسئولیت اجتماعی	۹	۲۵	۱۶/۴۶	۳/۲۲	۰/۰۹۶	۰/۳۱۴
	تعلق به اجتماع علمی	۵	۱۹	۱۰/۴۲	۲/۸۴	۰/۴۴۷	۰/۸۸۲
	خود کارایی	۹	۲۴	۱۶/۲۷	۲/۷۸	-۰/۲۰۰	۰/۴۶۸
	مسئولیت علمی	۱۲	۲۸	۱۸/۹۷	۳/۰۴	۰/۲۷۷	۰/۹۴۰
مهارت اجتماعی	اخلاق حرفه‌ای معلمان کل	۴۰	۹۲	۶۲/۱۴	۱۰/۶۲	۰/۱۸۱	۰/۰۳۷
	مهارت‌های اجتماعی مناسب	۲۵	۷۶	۵۱/۳۱	۹/۲۵	-۰/۱۰۳	۱/۰۲۵
	رفتارهای غیر اجتماعی	۱۴	۵۸	۳۳/۷۶	۸/۲۹	۰/۱۹۷	۱/۲۶۷
	پرخاشگری و رفتارهای تکانشی	۲۰	۵۸	۳۴/۴۸	۶/۱۳	۱/۶۴۸	۱/۹۵۱
	برتری طلبی، اطمینان زیاد به خود داشتن	۱۵	۲۸	۱۹/۸۲	۲/۹۴	۰/۳۸۶	-۰/۱۶۱

۰/۶۱۶	۰/۷۹۲	۴/۹۸	۳۰/۳۶	۴۶	۲۳	رابطه با همسالان	اشتیاق تحصیلی
۲/۹۷۵	۱/۰۳۰	۲۴/۶۴	۱۶۹/۷۵	۲۶۲	۱۱۶	مهارت اجتماعی کل	
۰/۵۱۱	۰/۴۹۹	۳/۰۶	۱۶/۱۷	۲۵	۹	شناختی	
۰/۲۳۷	۰/۵۱۴	۳/۱۰	۱۶	۲۴	۹	عاطفی	
۰/۳۲۳	۰/۳۵۶	۲/۹۳	۱۶/۱۲	۲۴	۹	رفتاری	
۰/۴۲۴	۰/۴۴۳	۳/۲۰	۱۶/۶۳	۲۵	۹	عاملیت	
۱/۴۱۱	۰/۳۲۵	۱۰/۴۲	۶۴/۷۹	۹۶	۳۶	اشتیاق تحصیلی کل	

جدول ۳ نتایج توصیف و بررسی هر یک از متغیرها را به تفکیک نشان می‌دهد نتایج حاکی از آن است که میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای در میان معلمان ۶۲.۳۸ با انحراف معیار ۱۰.۶۹ است مبنی بر اینکه میانگین اخلاق حرفه‌ای در میان معلمان از متوسط بالاتر است. میزان میانگین مهارت اجتماعی در میان دانش‌آموزان نیز ۱۶۹.۷۵ با انحراف معیار ۲۴.۶۴ می‌باشد مبنی بر اینکه میانگین مهارت اجتماعی در میان دانش‌آموزان در حد متوسطی قرار دارد و در نهایت میانگین اشتیاق تحصیلی در میان دانش‌آموزان ۶۴.۷۹ با انحراف معیار ۱۰.۴۲ است مبنی بر اینکه

میانگین اشتیاق تحصیلی نیز در میان دانش‌آموزان در حد متوسطی است.

فرضیه اصلی: بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

جدول ۵: بررسی رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر

متغیر پیش بین	متغیر ملاک	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	F	t	سطح معناداری	مجذورات اتا
اخلاق حرفه‌ای معلمان	مهارت اجتماعی	۳۵۱۵۳/۲۱۸	۳۵۱۵۳/۲۱۸	۱۲۷/۹۶۴	۱۱/۳۱۲	۰/۰۰۰	۰/۵۳۵
	اشتیاق تحصیلی	۴۹۱۹/۸۲۱	۴۹۱۹/۸۲۱	۷۷/۷۴۲	۸/۸۱۷	۰/۰۰۰	۰/۴۱۲
خطا	مهارت اجتماعی	۳۰۴۹۳/۱۰۰	۲۷۴/۷۱۳				
	اشتیاق تحصیلی	۷۰۲۴/۴۹۷	۶۳/۲۸۴				
کل	مهارت اجتماعی	۳۳۰۰۸۱۸					
	اشتیاق تحصیلی	۴۸۶۳۸۴					

جدول ۵ نتایج بررسی پیش‌بینی اخلاق حرفه‌ای آموزگاران را با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی در میان دانش‌آموزان دختر با آزمون رگرسیون خطی چند متغیره نشان می‌دهد میزان آمار تی برای متغیر مهارت اجتماعی ۱۱.۳۱۲ و برای متغیر اشتیاق تحصیلی ۸.۸۱۷ است همچنین میزان معناداری محاسبه شده ۰.۰۰۰ می‌باشد که در سطح خطای ۰.۰۵ معنادار می‌باشد در نتیجه می‌توان بیان کرد که اخلاق حرفه‌ای معلمان بر مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد میزان ضریب اندازه اثر بر مهارت اجتماعی ۵۳ درصد بیش

از اثر بر اشتیاق تحصیلی با میزان ۴۱ درصد می‌باشد فرضیه اصلی تایید می‌شود.

فرضیه‌های فرعی

۱. بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

جدول ۶: بررسی رابطه اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر

خلاصه مدل		معناداری	t	ضریب استاندارد شده Beta	ضریب استاندارد نشده B	متغیرها	مولفه
ضریب تعیین	همبستگی						
۰/۵۲۲	۰/۷۲۲	۰/۴۶۴	-۰/۷۳۴	-۰/۰۷۵	-۰/۵۶۱	مسئولیت اجتماعی	اخلاق حرفه‌ای آموزگاران
		۰/۰۱۴	۲/۵۱۱	۰/۲۱۵	۱/۸۳۴	تعلق به اجتماع علمی	
		۰/۰۰۵	۲/۸۳۸	۰/۳۱۴	۲/۷۳۱	خودکارایی	
		۰/۰۰۲	۳/۱۲۳	۰/۳۵۳	۲/۸۰۳	مسئولیت علمی	

اجتماع علمی، خودکارایی و مسئولیت علمی میزان مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان نیز بیشتر می‌شود در حالی که متغیر مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۴۶۴ اثر معناداری بر مهارت اجتماعی نداشته است فرضیه فرعی اول در خصوص اثر برخی از متغیرها تایید می‌شود.

۲. بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

جدول ۶ نتایج بررسی اثر اخلاق حرفه‌ای معلمان را بر مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان با آزمون رگرسیون خطی چندگانه نشان می‌دهد بر طبق نتایج خلاصه مدل همبستگی میان متغیرها ۰/۷۲۲ با ضریب تعیین ۰/۵۲۲ است مبنی بر اینکه متغیرهای پیش بین در مدل به میزان ۶۳ درصد توان پیش‌بینی متغیر مهارت‌های اجتماعی را داشتند. نتایج ضرایب رگرسیونی نیز نشان می‌دهد که از میان متغیرهای پیش‌بین شامل متغیر تعلق به اجتماع علمی با ضریب ۰/۲۱۵، خودکارایی با ضریب ۰/۳۱۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۳۵۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دارند. مبنی بر اینکه با افزایش تعلق به

جدول ۷: بررسی رابطه اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر

خلاصه مدل		معناداری	t	ضریب استاندارد شده Beta	ضریب استاندارد نشده B	متغیرها	مولفه
ضریب تعیین	همبستگی						
۰/۴۱۰	۰/۶۴۰	۰/۷۴۶	-۰/۳۲۵	۰/۰۳۷	۰/۱۱۸	مسئولیت اجتماعی	اخلاق حرفه‌ای آموزگاران
		۰/۵۶۷	-۰/۵۷۴	-۰/۰۵۵	-۰/۱۹۹	تعلق به اجتماع علمی	
		۰/۰۰۱	۳/۲۸۲	۰/۴۰۴	۱/۴۹۶	خودکارایی	
		۰/۰۲۶	۲/۲۵۹	۰/۲۸۳	۰/۹۶۱	مسئولیت علمی	

خودکارایی و مسئولیت علمی میزان اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد در حالی که متغیرهای مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۷۴۶ و تعلق به اجتماع علمی با معناداری ۰/۵۶۷ اثر معناداری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نداشته است. فرضیه فرعی دوم در خصوص دو متغیر خودکارایی و مسئولیت علمی تایید می‌شود.

فرضیه اصلی: بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان

جدول ۷، نتایج بررسی اثر زیر مقیاس‌های اخلاق حرفه‌ای معلمان را بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان با آزمون رگرسیون خطی چندگانه نشان می‌دهد. بر طبق نتایج خلاصه مدل همبستگی میان متغیرها ۰/۶۴۰ با ضریب تعیین ۰/۴۱۰ است مبنی بر اینکه متغیرهای پیش بین در مدل به میزان حدوداً ۴۰ درصد توان پیش‌بینی متغیر اشتیاق تحصیلی را در میان دانش‌آموزان داشتند. بر اساس نتایج ضرایب رگرسیونی متغیرهای خودکارایی با ضریب ۰/۴۰۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۲۸۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارند. بدین ترتیب که با افزایش

اجتماع علمی با ضریب ۰.۲۱۵، خودکارایی با ضریب ۰.۳۱۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰.۳۵۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دارند. مبنی بر اینکه با افزایش تعلق به اجتماع علمی، خودکارایی و مسئولیت علمی میزان مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان نیز بیشتر می‌شود در حالی که متغیر مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰.۴۶۴ اثر معناداری بر مهارت اجتماعی نداشته است بنابراین فرضیه فرعی اول در خصوص اثر برخی از متغیرها تایید شده است. این نتایج با پژوهش‌های: قرمزی (۱۳۹۸)؛ Forster & Maxwell (2023)؛ Risma Margaretha, Albet و Wei (2023)؛ Maydiantoro, Onojah Amos, Dwi Yulianti, ... & Suroto (2022) همخوانی و مطابقت دارد.

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت: Islamosi and Dunn (1996) مهارت اجتماعی را فرایندی می‌دانند که افراد را قادر می‌سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش‌بینی کنند، رفتار خود را کنترل نمایند و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم کنند. این مهارت‌ها می‌توانند در روابط آدمی با دیگران منجر به نتایج مثبت و موفقیت‌آمیز شوند. اگر چه کسب مهارت‌های اجتماعی یکی از عناصر اساسی اجتماعی شدن آدمی در کلیه فرهنگ‌ها بوده، در دو سه دهه ی اخیر مورد توجه هر چه بیشتر قرار گرفته است. Kelly, Bekele, Kapadia, Jassal (1982) نیز در تعریف خود، مهارت اجتماعی را عبارت از رفتارهای معین و آموخته-شده‌ای می‌داند که افراد در روابط میان‌فردی خود، برای کسب تقویت‌های محیطی یا حفظ آنها انجام می‌دهند. در واقع مهارت-های اجتماعی عبارت است از آن دسته از مهارت‌های شفاهی و غیر شفاهی که عمدتاً در خلال آموزش فرا گرفته می‌شوند. این مهارت‌ها به افراد کمک می‌کنند تا در محیط‌های اجتماعی بازخورد مثبت دریافت کنند و از روبرو شدن آن‌ها با بازخوردهای منفی جلوگیری میکنند، و برقراری روابط بین فردی را برای آنها تسهیل می‌نماید.

از طرفی اخلاق حرفه‌ای مجموعه‌ای از اصول و استانداردهای رفتار فردی و گروهی یا مجموعه‌ای از کنش‌ها و واکنش‌های اخلاقی پذیرفته شده از سوی سازمان‌ها و مجامع حرفه‌ای است تا مطلوب‌ترین روابط اجتماعی ممکن را برای اعضای خود در اجرای وظایف حرفه‌ای فراهم آورد. مقصود از اخلاق حرفه‌ای مجموعه قواعدی است که باید افراد داوطلبانه و بر اساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای رعایت کنند، بدون آن که الزام خارجی داشته باشند یا در صورت تخلف به مجازات-های قانونی دچار شوند. در واقع اخلاق حرفه‌ای شامل ابعاد مختلفی از جمله: مسئولیت اجتماعی، تعلق به اجتماع علمی، مسئولیت علمی و خودکارایی می‌باشد. هر چه معلمان به این ابعاد مجهزتر باشند دانش‌آموزانی با مهارت‌های اجتماعی بالاتر و

دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

نتایج بررسی پیش‌بینی اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی در میان دانش‌آموزان دختر با آزمون رگرسیون خطی چند متغیره نشان داد که میزان آماره تی برای متغیر مهارت اجتماعی ۱۱.۳۱۲ و برای متغیر اشتیاق تحصیلی ۸.۸۱۷ است. همچنین میزان معناداری محاسبه شده ۰.۰۰۰ می‌باشد که در سطح خطای ۰.۰۵ معنادار می‌باشد، در نتیجه می‌توان بیان کرد که اخلاق حرفه‌ای معلمان بر مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد میزان ضریب اندازه اثر بر مهارت اجتماعی ۵۳ درصد بیش از اثر بر اشتیاق تحصیلی با میزان ۴۱ می‌باشد؛ بنابراین فرضیه اصلی تایید شده است. این نتایج با پژوهش‌های: علیلو (۱۴۰۲)؛ امیدوار، زاهدبابلان، معینی کیا، و خالق خواه (۱۴۰۱)؛ قرمزی (۱۳۹۸)؛ Maftai, Opariuc-Dan & Vrabie (2023)؛ Wei (2023) همخوانی و مطابقت دارد.

در تبیین نتایج می‌توان بیان داشت که اشتیاق یک اصطلاح پیچیده است که بر الگوهای مختلف دانش‌آموزان در رفتار، انگیزش، شناخت و ... تاکید دارد. محققان در هفت دهه گذشته این سازه را به طور گسترده مورد بررسی قرار داده‌اند و ادبیات به طور کلی منعکس‌کننده تغییرات اساسی در اصطلاحات، تعاریف و پوشش آن بوده است. در واقع اشتیاق تحصیلی یک حالت ذهنی درون فردی می‌باشد که فرد را درگیر فعالیت‌های مدرسه می‌نماید. همچنین اشتیاق تحصیلی به عنوان ساختار انگیزشی که نشان‌دهنده تعهد یادگیرنده نسبت به تحصیل بوده تعریف گردیده است. اشتیاق چیزی فراتر از یک وضعیت هیجانی گذرا و خاص بوده و به یک حالت پایایی سرایت‌کننده و هیجانی شناختی اشاره دارد که بر روی یک موضوع، واقعه یا رفتار خاص متمرکز می‌شود.

فرضیه فرعی اول: بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

نتایج بررسی اثر اخلاق حرفه‌ای معلمان را بر مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان با آزمون رگرسیون خطی چندگانه نشان داد بر طبق نتایج خلاصه مدل همبستگی میان متغیرها ۰.۷۲۲ با ضریب تعیین ۰.۵۲۲ است مبنی بر اینکه متغیرهای پیش بین در مدل به میزان ۶۳ درصد توان پیش‌بینی متغیر مهارت‌های اجتماعی را داشتند. نتایج ضرایب رگرسیونی نیز نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بین شامل متغیر تعلق به

شود. در واقع در بین نمونه مورد بررسی دو بعد اخلاق حرفه‌ای شامل: مسئولیت اجتماعی و تعلق به اجتماع علمی در تاثیر بر اشتیاق تحصیلی مغفول مانده بود.

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با مهارت‌های اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ صورت گرفته است. نتایج نشان داد که اخلاق حرفه‌ای معلمان بر مهارت اجتماعی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد. نتایج ضرایب رگرسیونی نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بین شامل متغیر تعلق به اجتماع علمی با ضریب ۰/۲۱۵، خودکارایی با ضریب ۰/۳۱۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۳۵۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دارند. مبنی بر اینکه با افزایش تعلق به اجتماع علمی، خودکارایی و مسئولیت علمی میزان مهارت‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان نیز بیشتر می‌شود در حالی که متغیر مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۴۶۴ اثر معناداری بر مهارت اجتماعی نداشته است. همچنین نتایج ضرایب رگرسیونی متغیرهای خودکارایی با ضریب ۰/۴۰۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۲۸۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارند. بدین ترتیب که با افزایش خودکارایی و مسئولیت علمی میزان اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد در حالی که متغیرهای مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۷۴۶ و تعلق به اجتماع علمی با معناداری ۰/۵۶۷ اثر معناداری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نداشته است.

پیشنهادهای کاربردی

با توجه به نتایج حاصل از تحقیق پیشنهادهای کاربردی زیر ارائه گردیده است:

- بر اساس یافته‌های فرضیه اصلی پیشنهاد می‌شود که اخلاق حرفه‌ای آموزگاران ارتقا داده شود؛ بنابراین برای ارتقای این اخلاق باید دوره‌های آموزشی در مدارس برای معلمان برگزار شده و محیط مدرسه نیز مبتنی بر اخلاق باشد.
- بر اساس فرضیه اصلی به نظام آموزش و پرورش پیشنهاد می‌گردد که دوره‌های اخلاقی خاصی را برای معلمان خود در جهت شناسایی اخلاق حرفه‌ای و ارتقای سطح آن طراحی نموده و همچنین در آزمون‌های شخصیتی استخدام این موارد را نیز لحاظ کنند.

وابسته به نظام اجتماع علمی تربیت خواهد شد. با توجه به نتایج حاصل از این فرضیه در جامعه مورد بررسی اخلاق حرفه‌ای معلمان در سه بعد تعلق به اجتماع علمی، خودکارایی و مسئولیت علمی دانش‌آموزان توانسته موفق عمل نماید اما در بعد مسئولیت اجتماعی چندان موفق نبوده و اثراتی از روابط این دو متغیر در این بعد دیده نشده است.

فرضیه فرعی دوم: بین اخلاق حرفه‌ای آموزگاران با اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره اول شهر تهران سال ۱۴۰۳ رابطه وجود دارد.

بر طبق نتایج خلاصه مدل همبستگی میان متغیرها ۰/۶۴۰ با ضریب تعیین ۰/۴۱۰ است مبنی بر اینکه متغیرهای پیش‌بین در مدل به میزان حدوداً ۴۰ درصد توان پیش‌بینی متغیر اشتیاق تحصیلی را در میان دانش‌آموزان داشتند. بر اساس نتایج ضرایب رگرسیونی متغیرهای خودکارایی با ضریب ۰/۴۰۴ و مسئولیت علمی با ضریب ۰/۲۸۳ اثر مثبت و معناداری در سطح خطای ۵ درصد بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دارند. بدین ترتیب که با افزایش خودکارایی و مسئولیت علمی میزان اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد در حالی که متغیرهای مسئولیت اجتماعی با معناداری ۰/۷۴۶ و تعلق به اجتماع علمی با معناداری ۰/۵۶۷ اثر معناداری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نداشته است. بنابراین فرضیه فرعی دوم در خصوص دو متغیر خودکارایی و مسئولیت علمی تایید شده است. این نتایج با پژوهش‌های علیلو (۱۴۰۲)؛ نوروزیان (۱۴۰۲)؛ امیدوار و همکاران (۱۴۰۱)؛ کریوند و درتاج (۱۳۹۹)؛ Maftai et al (2023) همخوانی دارد.

بر اساس دیدگاه Adas and Williams (2002) اشتیاق تحصیلی میزان مشارکت دانش‌آموز در تحصیل - و فعالیت‌های غیرمرتبط آکادمیک و همچنین شناسایی و ارزش‌گذاری اهداف در حال مطالعه تعریف شده است. همچنین Skinner et al (1990) اشتیاق را شروع تلاش، اقدام و پشتکار دانش‌آموز در تکالیف مدرسه و همچنین حالات عاطفی محیطی او در طول فعالیت‌های یادگیری تعریف کرده‌اند. بر اساس این تعاریف ارتقای سطح اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نیازمند فعالیت و مقدماتی از طرف معلمان و اعضای مدرسه می‌باشد. اخلاق حرفه‌ای آموزگاران در جنبه‌های مختلف مسئولیت اجتماعی و علمی، خودکارایی معلمان، میزان تعلق آنها به نظام علمی سبب ارتقای سطح اشتیاق به تحصیل در دانش‌آموزان می‌شود. در پژوهش حاضر نتایج حاکی از آن بود که خودکارایی و مسئولیت علمی معلمان سبب ارتقای اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان می‌-

- پیشنهاد می‌شود دیگر محققین تاثیر متغیرهای مختلف همچون: یادگیری سازمانی، رقابت، اخلاق اسلامی، طبقه اجتماعی، فرهنگ، مسئولیت اجتماعی، خودکارایی و ... را بررسی نمایند.

- با توجه به این که در این پژوهش تنها دانش‌آموزان دختر مقطع دبیرستان‌های دوره‌ی اول بررسی شده‌اند؛ پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی دیگر دانش‌آموزان در مقاطع تحصیلی و مدارس مختلف بررسی و نتایج آنها مقایسه شوند.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

واژه نامه

1. Social Skills	۱. مهارت‌های اجتماعی
2. Accademic Engagement	۲. اشتیاق تحصیلی
3. Professional ethics	۳. اخلاق حرفه‌ای
4. Academic Engagement	۴. موضوع اشتیاق تحصیلی

منابع فارسی

احمدی، صادق، رضانی قهدریجانی، زهرا، بیگی راد، علیرضا، انصاری فاطمه، طهماسب زاده شیخ‌لار، داوود. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش مثبت اندیشی بر اشتیاق تحصیلی و بهبود مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی، مجله سلامت روان کودک، ۱۰ (۲).

امیدوار، عظیم، زاهدبالان، عادل، معینی کیا، مهدی، و خالق خواه، علی. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر اخلاق اسلامی کار بر اشتیاق شغلی معلمان با نقش میانجی تعهد حرفه‌ای (مطالعه موردی: معلمان مقطع ابتدایی شهر اردبیل). اخلاق زیستی، ۱۲(۳۷)، ۰۰-۰۰. <https://sid.ir/paper/1113010/fa>. SID

بیان‌فر. فرشته؛ پرتونژاد، ندا و طباطبایی. مریم. (۱۴۰۰). پیش-بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس جو عاطفی خانواده و حی

- بر اساس یافته‌های فرضیه اول پیشنهاد می‌شود که معلمان در کلاس‌های آموزشی محیط مناسبی را طراحی کرده بدین صورت که آموزش‌های غیرمستقیمی به دانش‌آموزان داده و از تکالیف تکلیف‌محور وانجام کارسوق در مدرسه در جهت تقویت مهارت‌های اجتماعی آنان استفاده نمایند.

- بر اساس یافته‌های فرضیه دوم پیشنهاد می‌شود که معلمان از روش‌های آموزشی همچون آموزش مشارکتی و مبتنی بر کار گروهی، ایجاد محیط مناسب، صمیمانه برای دانش‌آموزان وانجام فعالیت‌های پژوهشی و عملی در جهت ارتقای اشتیاق تحصیلی آنها استفاده نمایند برای محقق شدن این امر با برگزاری جلسات انجمن اولیا از کمک‌های والدین در این زمینه نیز استفاده کنند.

- با توجه به این که نتایج فرضیه فرعی اول مبتنی بر عدم رابطه بعد مسئولیت اجتماعی آموزگاران با مهارت اجتماعی دانش‌آموزان؛ پیشنهاد می‌شود که نظام آموزش و پرورش در زمینه طراحی اصول و قواعد اخلاقی در راستای تقویت این مهم گام بردارند.

- بر مبنای نتایج فرضیه فرعی دوم پیشنهاد می‌شود که شغل به گونه‌ای طراحی شود که فرد بتواند بر مسئولیت‌های اجتماعی و حفاظت از محیط‌زیست تمرکز نموده و آنها را سرلوحه فعالیت حرفه‌ای خود نماید.

- جهت بهبود استقلال و خودکارایی شغلی، به تعریف کدهای کار حرفه‌ای توسط سازمان‌ها مبادرت ورزیده شود. زیرا تعریف کدهای کار حرفه‌ای توسط سازمان‌ها و در نظر گرفتن آنها در فرایند استخدام میتواند تاثیر مطلوبی در جذب معلمان با انگیزه و افزایش مسئولیت‌پذیری آنها داشته باشد.

پیشنهاد‌های پژوهشی

بر اساس یافته‌های تحقیق پیشنهاد‌های پژوهشی زیر برای دیگر محققین ارائه می‌گردد:

- با توجه به این که در پژوهش حاضر شهر تهران مورد بررسی قرار گرفته است؛ پیشنهاد می‌شود که در همین زمینه پژوهش‌های مشابهی در سایر شهرها صورت گیرد تا امکان تعمیم یافته‌ها وجود داشته باشد.

- با توجه به این که در پژوهش حاضر تاثیر متغیرها بررسی شده و تفاوت معنادار بین گروه دختران و پسران بررسی نشده است؛ پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی به مقایسه جامعه مردان و زنان پرداخته شود.

- با توجه به این که در پژوهش حاضر رابطه بین متغیرها بررسی شده است، پیشنهاد می‌شود که دیگر محققین تاثیر را سنجیده و یا به پیش‌بینی بپردازند.

- enthusiasm and improving social skills of elementary school students, *Journal of Child Mental Health*, 10 (2). [Persian]
- Alilu, M. (2023). Investigating the relationship between professional ethics of teachers and students' academic enthusiasm on the academic achievement of elementary school students, *First International Conference on Psychology, Social Sciences, Educational Sciences and Philosophy*. [Persian]
- Appleton, L. (2020). Academic libraries and student engagement: A literature review. *New Review of Academic Librarianship*, 26(2-4), 189-213.
- Bian-far, F.; Partonejad, N., & Tabatabaei, M. (2021). Predicting academic enthusiasm based on family emotional climate and academic motivation in students: The mediating role of academic emotions, *Family and Research Quarterly*, 18(53). [Persian]
- Forster, D., & Maxwell, B. (2023). Using Codes of Professional Ethics and Conduct in Teacher Education: Pitfalls and Best Practice. In *Ethics and Integrity in Teacher Education* (pp. 25-42). Cham: Springer International Publishing.
- Germezmi, Kh. (2019). The relationship between moral intelligence and social skills with students' academic performance, Master's degree, Marvdasht Branch. [Persian]
- Gharibi, F., Fazli, S., Gharibi, A. (2022). Predicting academic enthusiasm based on family performance and academic resilience in elementary school students, *Journal of Social Sciences, Ferdowsi University of Mashhad*, 19 (3). [Persian]
- Heydari, M., Chenari, Z. (2023). The importance and necessity of professional ethics for teachers, 18th National Scientific Research Conference on Psychology and Educational Sciences. [Persian]
- Jadidi. M. and Fardi. D. (2021). The effectiveness of social skills training on social development and family functioning in students with intellectual disabilities, *Quarterly Journal of Exceptional Children*, 21(1): 7-14. [Persian]
- Karivand, M., Dartaj, F. (2019). Developing a professional ethics training package and examining its impact on learning behavior, academic enthusiasm and interpersonal
- تحصیلی در دانش‌آموزان: نقش میانجی هیجان‌های تحصیلی، فصلنامه خانواده و پژوهش، سال هجدهم، شماره ۴ (۵۳).
- جدیدی. مریم و فردی. داود. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی بر رشد اجتماعی و عملکرد خانواده در دانش‌آموزان ناتوانی هوشی، فصلنامه کودکان استثنایی، سال بیست و یکم، شماره ۱، صص ۷-۱۴.
- حیدری، مریم، چناری، زمرد. (۱۴۰۲). اهمیت و ضرورت اخلاق حرفه‌ای برای معلمان، هجدهمین همایش ملی علمی پژوهشی روانشناسی و علوم تربیتی.
- شیخی، سمیرا، حبیب زاده، عباس. (۱۴۰۱). تاثیر آموزش فلسفه بر خودتنظیمی و مهارت اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه اول، فصلنامه اندیشه‌های نوین تربیتی، ۱۸ (۱)
- صمیمی، محمدرضا، بهمنی، طاهره. (۱۳۹۹). بررسی رابطه اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیری اجتماعی با اشتیاق شغلی دبیران مقطع متوسطه دوم شهر بهبهان، چهارمین کنفرانس ملی اقتصاد، مدیریت و حسابداری.
- علیلو، مهران. (۱۴۰۲). بررسی رابطه اخلاق حرفه‌ای معلمان و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ابتدایی، اولین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و فلسفه
- غریبی، فرزانه، فضلی، ساره، غریبی، عطیه. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی براساس عملکرد خانواده و تاب‌آوری تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی، نشریه علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۹ (۳).
- قرمزی، خدامراد. (۱۳۹۸). رابطه هوش اخلاقی و مهارت‌های اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، کارشناسی ارشد واحد مرودشت.
- کریوند، مریم، درتاج، فریبرز. (۱۳۹۹). تدوین بسته آموزش اخلاق حرفه‌ای و بررسی تاثیر آن بر رفتار یادگیری، اشتیاق تحصیلی و مشکلات بین فردی دانشجو معلمان، ششمین همایش بین‌المللی روان‌شناسی مدرسه.
- نوروزیان. مریم. (۱۴۰۲). پژوهشی با عنوان رابطه اخلاق حرفه‌ای معلمان با اشتیاق شغلی معلمان، هفتمین کنفرانس بین‌المللی فقه، حقوق، روانشناسی و علوم تربیتی در ایران و جهان اسلام، تهران.

فهرست منابع

- Ahmadi, S., Ramezani Qahdrijani, Z., Beigi Rad, A., Ansari F., Tahmasbzadeh Sheikhlari, D. (2023). The effectiveness of positive thinking training on academic

- (2022). Reasoning model and moral simulation to improve students' social skills: A focused look at emotional intelligence. *Journal of Educational and Social Research*, 12(1), 335-345.
- Samimi, M.R., Bahmani, T. (2010). Investigating the relationship between professional ethics and social responsibility with job enthusiasm of secondary school teachers in Behbahan, Fourth National Conference on Economics, Management and Accounting. [Persian]
- Sheikhi, S., Habibzadeh, A. (2022). The effect of philosophy education on self-regulation and social skills of female students in junior high school, *Quarterly Journal of New Educational Thoughts*, 18 (1). [Persian]
- Teng, H. Y., Cheng, L. Y., & Chen, C. Y. (2021). Does job passion enhance job embeddedness? A moderated mediation model of work engagement and abusive supervision. *International Journal of Hospitality Management*, 95, 102913.
- Wang M.T, Kiuru N, Degol JL, Salmela.Aro K. (2021). Friends, academic achievement, and school engagement during adolescence: A social network approach to peer influence and selection effects. *Learning and Instruction*; 58:148.160.
- Wei, W. (2023). Cultivation of Professional Ethics and Professional Quality in Teacher Education—An Emergence on the Fit between Social Needs and Training of Normal Students, DOI:10.52152/kuey.v30i2.973
- problems of student teachers, Sixth International Conference on School Psychology. [Persian]
- Kelly, T., Bekele, A., Kapadia, S. G., Jassal, S. K., Ineza, D., Uwizeyimana, T., Clarke, O., Flickinger, T. E., Dillingham, R., & Durieux, M. E. (2023). Global competency impact of sustained remote international engagement for students. *BMC Medical Education*, 23(1). <https://doi.org/10.1186/S12909-023-04333-X>.
- Maftai, A., Opariuc-Dan, C., & Vrabie, T. (2023). Moral Disengagement and Academic Engagement: The Moderating Roles of Educational Anti-Mattering and Psychological Distress. *Ethics & Behavior*, 1-18.
- Norouzian. M. (2023) A study titled The Relationship between Teachers' Professional Ethics and Teachers' Career Enthusiasm, Seventh International Conference on Jurisprudence, Law, Psychology and Educational Sciences in Iran and the Islamic World, Tehran. [Persian]
- Omidvar, A., Zahid Babalan, A., Moeini Kia, M., and Khaleq Khah, A. (2022). Investigating the effect of Islamic work ethics on teachers' job enthusiasm with the mediating role of professional commitment (Case study: elementary school teachers in Ardabil city). *Bioethics*, 12(37), 0-0. SID. <https://sid.ir/paper/1113010/fa>. [Persian]
- Risma Margaretha, S., Albet Maydiantoro, A., Onojah Amos, O., Dwi Yulianti, Y., Suparman, A., Basri, M., ... & Suroto, S.